

Η εν Χριστώ ελευθερία μας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Σάμου, Ικαρίας και Κορσεών

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σάμου κ. Ευσέβιος εξέδωσε το γραπτό του κήρυγμα για την Κυριακή Δ' Ματθαίου προς τον πιστό λαό. Ο Σεβασμιώτατος τονίζει ότι “Όταν ο άνθρωπος έκαταλείψει τά έργα τῆς ἀμαρτίας καί ἀποδεχθεῖ στή ζωή του τό θέλημα τοῦ Θεοῦ τότε λυτρώνεται πραγματικά”.

Αναλυτικά το κήρυγμα

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος σήμερα ἀπευθυνόμενος πρός Ῥωμαίους διατυπώνει τήν ἔννοια τῆς πραγματικῆς ἐλευθερίας. Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν του τήν εὐρύτητα διαδεδομένη ὑπαρξη τῆς δουλείας μεταξύ τῶν ἀνθρώπων στήν κοινωνία τῆς ἐποχῆς του, λαμβάνει ἀφορμή νά ὁμιλήσει γιά τήν πνευματική δουλεία, ἡ ὁποία καί

σέ μεγάλο βαθμό εύθυνόταν για τόν έπαχθῆ θεσμό τῆς δουλείας, τῆς υποδούλωσης δηλαδή τῶν ἀνθρώπων σέ ἄλλους ἀνθρώπους, ἀφοῦ μακριά ἀπό τόν Χριστό ὁ ἄνθρωπος υποδουλώνεται στά πάθη του καί συνεπῶς ἐξαχρειώνεται καί συμπεριφέρεται μέ ὑπεροψία καί αὐθάδεια πρὸς τόν συνάνθρωπό του, τόν ὁποῖο ἀπαξιώνει καί ἐνίοτε τόν χρησιμοποιεῖ ὡς δοῦλο του.

Τά σημεῖα αὐτά τῆς πνευματικῆς σήψης, πού ἐπικρατοῦσαν στόν ἑλληνορωμαϊκό κόσμο πρὶν ἀπό τήν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ ἦταν ἔντονα. Οἱ ἄνθρωποι εἶχαν θεοποιήσει τήν κτίση καί τά πάθη τους, παραμερίζοντας τόν Θεό (βλ. Ρωμ. α' 24). Ζῶντας στήν κατάσταση αὐτή ὁ κόσμος ἀναζητοῦσε κάτι τό ἀληθινό καί αὐθεντικό. Παρόλη τήν ὑλική εύρωστίᾳ τήν ὁποία εἶχε ἡ Ρώμη, ὡστόσο ἡ εὐαγγελική ἀλήθεια ἦρθε νά κερδίσει τελικά τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων καί νά ὁδηγήσει τούς ἀνθρώπους στήν πνευματική τους ἐλευθερία. Ὅμως πῶς θά μπορούσαμε νά ὀρίσουμε τήν ἐλευθερία αὐτή; Πότε ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀληθινά ἐλεύθερος;

Ἡ ἐλεύθερη βούληση, ὡς ἔκφραση τοῦ αὐτεξουσίου, ὑπάρχει στόν ἄνθρωπο οὕτως ἢ ἄλλως ἀπό τή δημιουργία του. Ἄν ὅμως ὁ ἄνθρωπος δέν ἀξιοποιήσει κατὰ Θεόν τήν ἐλευθερία του, τότε πολύ εὔκολα μπορεῖ νά γίνῃ «δοῦλος τῆς ἁμαρτίας». Καί τότε πραγματικά ὄχι μόνο δέν εἶναι ἐλεύθερος, ἀλλά ἀποτελεῖ μία ἀπελπισμένη ὑπαρξη, ἡ ὁποία ζεῖ μέ τόν χειρότερο τρόπο μία ἀδυσώπητη πνευματική δουλεία, γιά τήν ὁποία ὅμως ὁ διάβολος μέσα ἀπό τόν κόσμο τόν πείθει, ὅτι πρόκειται γιά τήν πραγματική ἐλευθερία, ἐνῶ στήν οὐσία της εἶναι υποδούλωση στά πάθη καί μάλιστα ἄνευ ὅρων.

Ἄρκετοί ἀδελφοί μας ὅμως δυσανασχετοῦν ἀκούγοντας, στή διάρκεια τῆς θείας Λατρείας τόν προσδιορισμό «δοῦλος τοῦ Θεοῦ». Θεωροῦν ἐνδεχομένως ὅτι ἡ Ἐκκλησία δῆθεν θέλει νά χειραγωγεῖ τούς πιστούς, συμβάλλοντας μέ τόν τρόπο της στήν προαγωγή τῆς δουλείας καί τήν ἀποδοχή της ἀπό τούς ἀνθρώπους. Ὅμως ἡ πραγματικότητα εἶναι ἐντελῶς διαφορετική. Ὁ τίτλος «δοῦλος τοῦ Θεοῦ» δέν εἶναι τίτλος ἀπαξίας, ἀλλά τίτλος ὑψιστης τιμῆς. Οἱ Ἀπόστολοι στίς Ἐπιστολές τους μέ καύχημα ἀναφέρουν τούς ἑαυτούς τους ὡς «δούλους Ἰησοῦ Χριστοῦ». Γι' αὐτό καί σήμερα μέ ἔμφαση ὁ ἀπόστολος Παῦλος τονίζει στούς Ῥωμαίους: «Τώρα ὅμως πού ἀποκτήσατε τήν ἐλευθερία σας ἀπό τόν Χριστό καί ἀπαλλαγήκατε ἀπό τήν δουλεία τῆς ἁμαρτίας, ταυτόχρονα υποδουλωθήκατε μέ τή θέλησή σας στόν Θεό καί ἔχετε ὡς καρπό αὐτῆς τῆς θεληματικῆς σας υποδούλωσης τήν προκοπή στήν ἀγιότητα καί τελικό καί ἀναφαίρετο κέρδος τήν αἰώνια ζωή.» (βλ. Ρωμ. στ' 22).

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἐκαταλείψει τά ἔργα τῆς ἁμαρτίας καί ἀποδεχθεῖ στή ζωή του τό θέλημα τοῦ Θεοῦ τότε λυτρώνεται πραγματικά. Δυστυχῶς στό σύγχρονο κόσμο

ή έννοια τής έλευθερίας συνήθως έξαντλείται στά όρια ενός μονόπλευρου δικαιωματού, ό όποιος βλέπει τούς άνθρώπους όχι ως πρόσωπα μοναδικά και άνεπανάληπτα, τά όποια δημιουργήθηκαν «κατ' είκόνα και καθ' όμοίωσιν Θεού», αλλά ως ένα άπρόσωπο σύνολο, όπου ό καθένας κοιτάει μόνο τά άτομικά του δικαιώματα, χωρίς πολλές φορές νά σκέπτεται τόν άδελφό του. Τίς περισσότερες φορές αυτός ό δικαιωτισμός, ό όποιος δέν έχει καμμία σχέση μέ τό Όρθόδοξο Χριστιανικό ήθος περιορίζει και συνθλίβει τόν άνθρωπο, καθιστώντας τον δυστυχισμένο, καθώς έξακολουθεϊ νά είναι έρμαιο τών παθών του. Στήν κατάστασή του αυτή μόνο ό Χριστός μπορεί νά έλευθερώσει πραγματικά τόν άνθρωπο. Αυτή ή έλευθερία πού παρέχει ό Ίησοϋς Χριστός καταργεί κάθε πνευματική σκλαβιά, αλλά και κατ' επέκτασιν κάθε είδος ανθρώπινης δουλείας, καθότι πλέον στήν Έκκλησία όλοι είμαστε Άδελφοί άφοϋ έχουμε αναγεννηθεϊ από τό ίδιο άγιασμένο νερό τής κολυμβήθρας και ως έκ τούτου όπως πάλι τονίζει ό άπόστολος Παϋλος: «δέν ύπάρχει δοϋλος, οϋτε έλεύθερος, διότι όλοι έσεϊς είστε ένα μπροστά στόν Ίησοϋ Χριστό» (βλ. Γαλ. γ'28). Και όπως λέει κι ό Άγιος Γρηγόριος ό Θεολόγος «Μέ τή δουλεία καταδικάζεις τόν άνθρωπον, τοϋ όποίου ή φύση είναι έλεύθερη και αϋτεξούσια και ανατρέπεις μέ τόν τρόπο αυτό τόν νόμο τοϋ Θεοϋ» (PG 44, 664D).

Άς τά έχουν κατά νοϋν αυτά, όσοι άφελώς και άνοήτως δυσανασχετοϋν, όταν άκοϋν τήν συνεκφορά «δοϋλος τοϋ Θεοϋ», ώστε νά άντιληφθοϋν ότι ή λέξη δοϋλος άπηχεϊ στή σχέση μας μέ τόν Κύριο Ίησοϋ Χριστό και έχει έννοια πνευματική, ως συμβολισμός σωτηρίας.

Η άφετηρία τής πνευματικής μας έλευθερίας είναι ή άποδοχή τοϋ εϋαγγελικοϋ μηνύματος και τοϋ Χριστοϋ ως Σωτήρα. Δέν έξαντλείται όμως εκεί. Άλίμονο αν μείνουμε εκεί. Και ό διάβολος πιστεύει και φρίττει και τρέμει μπροστά στόν Χριστό. Ό Ίδιος ό Κύριος έξάλλου έπισημαίνει «δέν θά σωθεϊ αυτός πού μόνο μέ όνομάζει Κύριο» (βλ. Ματθ. ζ' 21). Διότι δυστυχώς οι διάφορες Προτεσταντικές παραφυάδες, μεταξύ τών όποίων και ή λεγόμενη «Έλευθέρα Άποστολική Έκκλησία τής Πεντηκοστής», μέλη τής όποίας έκαναν τήν έμφάνισή τους και στό Νησί μας τίς τελευταϊες ήμέρες, έκτός από τίς άλλες διαστρεβλώσεις τοϋ εϋαγγελικοϋ μηνύματος, ύποστηρίζουν ότι ή προσωπική μας σωτηρία είναι άποτέλεσμα μόνο τής άποδοχής τοϋ Χριστοϋ ως Σωτήρα. Ναί μέν αυτό είναι ή άφετηρία, ό άνθρωπος όμως σώζεται όταν έλευθερωθεϊ από τήν πνευματική δουλεία τής άμαρτίας εύρισκόμενος έντός τής Έκκλησίας, «τοϋ παρατεινομένου εις τούς αϊώνας Χριστοϋ» κατά τήν έκφραση τοϋ Ίεροϋ Αϋγουστίνου. Γιατί έντός τοϋ Σώματος τής Έκκλησίας στήν πιό τέλεια μορφή Θεανθρώπινης κοινωνίας, όταν δηλαδή μεταλαμβάνουμε τοϋ Σώματος και τοϋ Αϊματος τοϋ Χριστοϋ, μόνον τότε εύρισκόμαστε σέ όργανική κοινωνία μέ τήν κεφαλή τοϋ Σώματος, τόν Κύριό μας

Ἰησοῦ Χριστό καί μόνον τότε προάγεται ἡ ἐν Χριστῷ ζωή μας καί ἡ πορεία μας πρὸς τὴ σωτηρία.

Ἔτσι ἔζησε ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας τὴν ἐν Χριστῷ ἐλευθερία καί ὁ σήμερα ἑορταζόμενος Ὅσιος πατὴρ ἡμῶν Σισώης. Ὑποτάχθηκε στὸν «ἐλαφρύ ζυγὸ» τοῦ Κυρίου ἥδη σέ νεαρή ἡλικία καί ἐπιθυμώντας νὰ ζήσει ἀσκητικά ἀποσύρθηκε στὴν ἔρημο, προσευχόμενος ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ σύμπαντος κόσμου. Εἶναι γνωστός ἀπὸ τὸ Γεροντικό ὁ διάλογός του μέ ἓνα νέο μοναχό, ὁ ὁποῖος εἶχε πέσει πολλές φορές στὴν ἁμαρτία. Χωρὶς νὰ τὸν ἐπιτιμήσει τοῦ εἶπε μέ ἀπλότητα «σῆκω καί πάλι καί πάλι», «ἕως πότε» ρώτησε ὁ ἀδελφός καί ὁ ὅσιος Σισώης τοῦ ἀπάντησε «ἕως ὅτου καταληφθεῖς εἴτε στό ἀγαθὸ εἴτε στὴν πτώση, γιατί ἐκεῖ πού βρίσκεται ὁ ἄνθρωπος, σ' αὐτό καί πορεύεται».

Ἀγαπητοί μου Ἀδελφοί,

Ἡ ἐν Χριστῷ ἐλευθερία δέν εἶναι κάτι τὸ ὁποῖο ἔρχεται αὐτόματα χωρὶς τὴν συμμετοχή τῆς βούλησης τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτό πρέπει νὰ συνειδητοποιήσουμε τὰ λόγια μέ τὰ ὁποῖα ἐκλείσε τὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ σημερινό Ἀποστολικό Ἀνάγνωσμα: «διότι ὁ μισθὸς τῆς ἁμαρτίας εἶναι ὁ θάνατος, ἀλλὰ τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ εἶναι ζωὴ αἰώνια μέσα ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό». Εἶδατε δέν λέει μέ τὸν λόγο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἐπιμένουν οἱ Προτεστάντες, ἀλλὰ μέσα ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, δηλαδή μέσα ἀπὸ τὴ ζωὴ Του, μέσα ἀπὸ τὴν θεία Κοινωνία μαζί Του. Ἡ ἁμαρτία μπορεῖ νὰ φαίνεται, ὅτι ἔχει μία ψεύτικη γλύκα στὴν ἀρχή, ὅμως τὰ ἀποτελέσματά της εἶναι ὀλέθρια γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ ὅμως ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴν ἀληθινὴ ἐλευθερία, τὴν «ὄντως ζωὴ» ἡ ὁποία δέν τελειώνει μέ τὸ βιολογικὸ τέλος τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ συνεχίζεται στὴν αἰωνιότητα, στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, τὴν ὁποία προγευόμαστε ἀπὸ αὐτὴ τὴ ζωὴ, ὅπως εἰκονίζεται μέσα σέ κάθε θεία Λειτουργία καί βιώνεται στὴν θεία Μετάληψη. Ἀμήν.